provincie Utrecht

College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten

Datum	:	10 maart 2009
Uw kenmerk	:	**2009BEM37**
Ons kenmerk	:	2009INT238498
Contactpersoon	:	J. Scherrenberg
E-mail	:	jordi.scherrenberg @provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr.	:	2838
Bijlage(n)	:	4

Onderwerp: Deregulering

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Aan Provinciale Staten,

Inleiding
In november 2005 nam u statenbreed een motie aan, waarin u ons verzocht een project deregulering en vermindering regelgeving te starten, met als doel de in- en externe administratieve lastendruk substantieel te verminderen. Om een actieve betrokkenheid van Provinciale Staten bij dit onderwerp te stimuleren, heeft u op 3 juli 2006 de ad hoc statencommissie vermindering regelgeving en bureaucratie ingesteld. Uw ad hoc statencommissie heeft vervolgens (op basis van in de zomer van 2007 afgeronde pilots) een drietal aanbevelingen tot deregulering gedaan.

Op 24 september 2007 verzocht u ons deze aanbevelingen voor eind 2007 door een plan van aanpak tot uitvoering te brengen. Om aan uw wens te voldoen, hebben wij op 18 december 2007 de "*toets voorgenomen regelgeving*", het "*plan van aanpak op basis van de pilot deregulering subsidieverleningsproces*" en het "*plan van aanpak op basis van de pilot vermindering regelgeving en bureaucratie in verband met bouwstagnatie*" vastgesteld en aan u toegezonden.

In een gesprek tussen de toenmalige gedeputeerde en uw ad hoc statencommissie vermindering regelgeving en bureaucratie (op 12 maart 2008) over de gepresenteerde stukken, werd geconcludeerd dat er op de verschillende onderwerpen nog niet voldaan was aan het verzoek van de staten en dat een nadere uitwerking ten aanzien van de diverse onderwerpen nodig was.

Met dit voorstel geven wij invulling aan de gewenste nadere uitwerking ten aanzien van:
1). de toets voorgenomen regelgeving / dereguleringstoets
2). deregulering van het subsidieverleningsproces
3). de vermindering van regelgeving en bureaucratie in verband met bouwstagnatie

Meetbaar / beoogd beleidseffect
Dit voorstel heeft als doel de regeldruk en administratieve lasten te reduceren.

1). Toets voorgenomen regelgeving / dereguleringstoets
In september 2007 verzocht u ons om voor het eind van 2007 een algemene dereguleringstoets voor nieuw beleid, (die zowel bijdraagt aan vermindering van ex- als interne administratieve lastendruk) te ontwerpen en aan de staten voor te leggen. Om aan uw verzoek te voldoen is een dereguleringstoets voor nieuw beleid opgesteld. De "Toets voorgenomen regelgeving" is op 18 december 2007 door ons vastgesteld en aan u toegezonden. Met de opgestelde toets voorgenomen regelgeving zijn vervolgens twee pilottoetsingen uitgevoerd. Hoewel de dereguleringstoets primair ontwikkeld is voor de toetsing van voorgenomen regelgeving, zijn de twee pilots (oa uit praktische overwegingen) uitgevoerd op bestaande regelingen.

a). Pilot toepassing dereguleringstoets op de VNL
De "toets voorgenomen regelgeving" is in eerste instantie als pilot toegepast op de Verordening bescherming Natuur en Landschap (VNL). Dit is gebeurd op verzoek van uw ad hoc commissie vermindering bureaucratie en regelgeving. De toetsing van de VNL heeft geleid tot het rapport "Doorlichting van de Verordening bescherming Natuur en Landschap provincie Utrecht 1996". De rapportage over de toepassing van de dereguleringstoets op de VNL is op 8 april 2008 door ons verzonden aan uw ad hoc statencommissie Vermindering Regelgeving en Bureaucratie, die hier op 19 mei 2008 over heeft vergaderd. In haar brief van 22 mei 2008 heeft uw commissie aangegeven de uitkomst van de pilot onbevredigend te vinden en tevens uitgesproken dat zij teleurgesteld is over de inhoudelijke kwaliteit en de objectiviteit van het uitgevoerde onderzoek. De constateringen van de ad hoc commissie betroffen uitsluitend de toets als instrument, in aanvulling hierop zal uw commissie nog een inhoudelijk advies uitbrengen ten aanzien van de Verordening bescherming Natuur en Landschap. De advisering over de inhoudelijke gevolgen voor de VNL zelf volgt, mede op basis van het advies van uw ad hoc commissie vermindering bureaucratie en regelgeving, namens de portefeuillehouder landelijk gebied.

Naar aanleiding van de dereguleringsdiscussie over de VNL, hebben wij op 13 januari 2009 inhoudelijk over de VNL gediscussieerd. Onze conclusie is dat de verordening van groot belang is als instrument ter bescherming van de beeldkwaliteit van het landschap, we zullen de VNL dit jaar moderniseren en waar nodig aanpassen voor dit doel.

b). Aanvullende toepassing dereguleringstoets op de Verordening Cultuurbeleid
Om een zo goed mogelijk beeld van de bruikbaarheid van de toets te verkrijgen, is vervolgens een tweede pilot met de dereguleringstoets uitgevoerd op de Verordening Cultuurbeleid. De toetsing van de Verordening Cultuurbeleid heeft geleid tot het rapport "Doorlichting van de Verordening cultuurbeleid provincie Utrecht 1996'. In het rapport wordt geconcludeerd dat de verordening Cultuurbeleid kan worden ingetrokken omdat haar functie kan worden overgenomen door de Asv", waarbij (nog) wel bezien moet worden in hoeverre de Asv voor dit doel wellicht moet worden gewijzigd. U ontvangt het (als bijlage 1 opgenomen) rapport "Doorlichting van de Verordening cultuurbeleid provincie Utrecht 1996" ter kennisname.

c). Advies uitwerking dereguleringstoets
Op basis van de twee met de uitgevoerde pilots zijn conclusies te trekken ten aanzien van de dereguleringstoets als instrument. De essentie van een goede dereguleringstoets is dat deze bijdraagt aan de vermindering van regelgeving en het terugdringen van bureaucratie in de beleidsuitvoering. Het gaat hierbij niet alleen om het schrappen van regels en het vereenvoudigen van procedures, maar vooral om het realiseren van een administratieve lastenverlichting voor inwoners, bedrijven en organisaties en het "verinnerlijken" van de dereguleringsvraag bij medewerkers. De belangrijkste conclusie die wij op basis van de uitgevoerde pilots trekken, is dat hoewel de ontwikkelde dereguleringstoets inhoudelijk goed in elkaar steekt, deze in zijn huidige vorm nog niet aan deze doelstellingen voldoet en daarom op een aantal punten aangepast zal moeten worden. (In het als bijlage 2 bijgevoegde "Uitwerkingsplan dereguleringstoets" wordt nader op de ervaringen met de toets ingegaan).

Om de dereguleringsvraag op een juiste wijze in het beleids- en besluitvormingsproces op te nemen, moet op verschillende momenten stilgestaan worden bij de uitvoeringsgevolgen van het beleid. Omdat er "vooraan" en "achteraan" het proces verschillende typen vragen gesteld moeten worden, moet de huidige dereguleringstoets als het ware uiteen gerafeld worden in een algemeen deel dat al vooraan in het beleidsproces wordt uitgevoerd en een specifiek deel dat juist achteraan wordt uitgevoerd.

<u>Vooraf (de ex ante uitvoeringstoets)</u>
Een groot deel van de regeldruk, uitvoeringskosten en administratieve lasten ontstaat al vooraan in het beleidsproces. Er worden daar soms keuzen gemaakt, die (vanuit het oogpunt van regeldruk en administratieve lasten) later in de uitvoering ongelukkig blijken uit te vallen. Het is daarom noodzakelijk dat er al in de eerste fase van analyse en de aanpak van een beleidsprobleem, nadrukkelijk rekening gehouden wordt met de gevolgen van de beleids- en instrumentkeuzen voor de uitvoering. Het gaat in deze fase met name om vragen rondom de bijdrage aan de gewenste

maatschappelijke effecten, de concrete doelstelling(en) van het voorgenomen beleid en de verantwoording van de voorgestelde instrumenten (zoals algemene regels, een meldings- of vergunningsplicht, subsidiëring of andere financiële prikkels). Is het voorgestelde instrumentarium de meest effectieve wijze om de beleidsdoelen te realiseren en zijn eventuele (negatieve) bijeffecten van de gekozen instrumenten meegewogen? Deze vragen moeten aan de orde komen in een nog uit te werken en vooraan in het beleidsproces in te vullen "ex ante uitvoeringstoets". Een ex ante uitvoeringstoets in het kader van deregulering laat de beleidsontwerpers hun voorstel kritisch beschouwen vanuit het klantperspectief en aandacht schenken aan regeldruk, administratieve- en uitvoeringslasten. De ex ante uitvoeringstoets moet dan ook in te vullen zijn door de afdeling die primair verantwoordelijk is voor een voorstel en ingebed worden in de beleidscyclus. Door de ex ante uitvoeringstoets op te nemen in de beleidscyclus, wordt toetsing op regeldruk en administratieve lasten een vast onderdeel van het provinciale beleidsvormingsproces. Doordat een beleidsmedewerker de ex ante uitvoeringstoets zelf invult (en gedwongen wordt om na te denken over de gevolgen van zijn voorstel en de gekozen instrumenten) draagt deze ook bij aan het "verinnerlijken" van de dereguleringsvraag. De basis voor de ex ante uitvoeringstoets ligt al in de huidige "toets voorgenomen regelgeving", die echter wel vereenvoudigd en aangescherpt zal moeten worden.

Kwaliteitseisen
Een ander aspect waarin de dereguleringsvraag meegenomen moet worden, is in de kwaliteitseisen waaraan onze beleidsinstrumenten qua vormgeving en inrichting moeten voldoen. Door kwaliteitsverbeteringen in de inrichting hiervan, kunnen de administratieve lasten en regeldruk namelijk ook verlicht worden. Door (bijvoorbeeld) overzichtelijke en transparante regelgeving kunnen burgers en bedrijven gemakkelijker hun weg vinden. Een efficiënt subsidieafhandelingsproces (als tweede voorbeeld te noemen) leidt tot een versnelling van de afhandeling en lagere administratieve lasten voor de aanvrager. Het langs deze weg verminderen van administratieve lasten kan door te werken op basis van heldere kwaliteitscriteria en checklists, werkprocessen te stroomlijnen, te werken met standaardformulieren etc.

Het formuleren van dergelijke kwaliteiteisen is opgenomen in het projectplan voor de optimalisatie van ons subsidiesysteem (zie onder §2 in dit voorstel). In dit projectplan wordt specifiek ingegaan op het aspect kwaliteit en gesproken over de uitwerking hiervan in een kwaliteitshandboek dat uniforme, gestandaardiseerde producten bevat die voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Een vergelijkbare uitwerking is nodig voor onze andere beleidsinstrumenten zoals regelgeving.

Achteraan (standaardkostenmodel)
Achteraan in het beleidsproces gaat het vanuit het oogpunt van deregulering vooral om de vraag of gegeven de eerder gemaakte beleidsafwegingen en instrumentkeuzen, de administratieve lasten tot een minimum beperkt zijn. In deze fase is er duidelijkheid over de wijze van uitvoering en zijn de administratieve lasten kwantitatief in beeld te brengen.

In die gevallen waarbij inzichtelijk (te maken) is welke handelingen en informatieverplichtingen een regeling voor burgers, bedrijven en instellingen oplevert, verdient het de voorkeur de hierbij behorende administratieve lasten te kwantificeren en de vraag te stellen of deze zo veel mogelijk beperkt zijn. Deze vraag moet aan de orde komen in een te ontwikkelen kwantitatieve toets die zelfstandig door beleidsafdelingen toepasbaar is. Het voorstel is hiervoor gebruik te maken van het bij de rijksoverheid door Actal ontwikkelde en inmiddels beproefde "Standaardkostenmodel". De toetsing door middel van het standaardkostenmodel zal in eerste instantie worden toegepast op onze top 3 van de beste mogelijkheden voor administratieve lastenreductie (Sira rapportage "Deregulering en Administratieve lasten bij de provincie Utrecht", december 2005). Dit zijn de Wet milieubeheer vergunnning, de Melding bodemsanering en de Ontgrondingsvergunning.

Om het bovenstaande succesvol in te vullen te werken en draagvlak te creëren, zal de nadere uitwerking met een brede betrokkenheid vanuit de organisatie gebeuren. Daarom wordt gewerkt met een ambtelijke begeleidingscommissie die zich richt op het, in samenwerking met de diverse betrokken afdelingen, ontwikkelen en implementeren van de "ex-ante uitvoeringstoets" en het "standaardkostenmodel". Deze

begeleidingscommissie zal de eerste tijd tevens vraagbaak zijn voor medewerkers die de toetsen in moeten vullen.

Samenvattend, de uitwerking dereguleringstoets
De aanpak ten aanzien van de dereguleringstoets komt in essentie op het volgende neer:
- Uitwerken en invoeren van een toets waarmee vooraf (ex-ante) en kwalitatief het voorgenomen beleid beoordeeld wordt: een "ex-ante uitvoeringstoets".
- Uitwerken en invoeren van het "Standaardkostenmodel" (reeds bij de rijksoverheid door Actal ontwikkeld). Het standaardkostenmodel zal in eerste instantie worden toegepast op de top 3 van regelingen, waar de beste mogelijkheden voor administratieve lastenreductie liggen (Sira rapportage "Deregulering en Administratieve lasten bij de provincie Utrecht", december 2005).
- Starten met een ambtelijke begeleidingscommissie die zich richt op het ontwikkelen en implementeren van de "ex-ante uitvoeringstoets" en het "standaardkostenmodel" en in de eerste tijd vraagbaak kan zijn voor medewerkers die de toetsen in moeten vullen.

2). Deregulering subsidieverleningsproces
Als uitwerking van uw aanbevelingen ten aanzien van de deregulering van de subsidieverlening, hebben wij op 18 december 2007 het plan van aanpak voor de deregulering van het subsidieverleningproces vastgesteld. Dit plan van aanpak omvatte de cultuursubsidies op het gebied van podiumkunst en amateurkunst. Het plan van aanpak is (met name vanwege de kosten voor de voorgestelde aanpak in verhouding tot de omvang van het subsidieprogramma en de wens een fundamentelere aanpak ten aanzien van de subsidieverlening te volgen) later teruggetrokken door de toenmalig portefeuillehouder.

Voor de deregulering van subsidieverlening is daarom een nieuw plan van aanpak opgesteld. De aanpak voor de deregulering van onze subsidieverlening is uitgewerkt in het projectplan "Optimalisatie subsidiesysteem: helder verder". Het projectplan voor de optimalisatie van ons subsidiesysteem ontvangt u ter kennisname, het is bijgevoegd als bijlage 3.

3). Vermindering regelgeving en bureaucratie in verband met bouwstagnatie
Op 18 december 2007 hebben wij het plan van aanpak voor de "pilot vermindering regelgeving en bureaucratie in verband met bouwstagnatie" vastgesteld. Dit plan van aanpak was de uitwerking van de aanbevelingen die uw ad hoc commissie vermindering regelgeving en bureaucratie eerder met betrekking tot dit onderwerp gedaan had. Op verzoek van uw commissie is een notitie opgesteld met aanvullende informatie over dit plan van aanpak. Wij hebben deze notitie met aanvullende informatie op 22 april 2008 vastgesteld en ter oriënterende bespreking aan uw ad hoc commissie vermindering regelgeving en bureaucratie verzonden. Uw commissie gaf (per brief van 22 mei 2008) aan tevreden te zijn met deze uitwerking van pilot bouwstagnatie.

De uitwerking van de pilot vermindering regelgeving en bureaucratie in verband met bouwstagnatie en de notitie met aanvullende informatie hierop, ontvangt u ter kennisname, het is bijgevoegd als bijlage 4.

Financiële consequenties
De financiële dekking voor het project optimalisatie subsidiesysteem: helder verder, wordt aangevraagd en nader onderbouwd bij de voorjaarsnota.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten
We stellen u voor om de uitwerking die wij (middels dit voorstel en de achterliggende stukken) aan uw aanbevelingen tot deregulering gegeven hebben, voor kennisgeving aan te nemen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma